

AMPHIDION: MULTIFUNCTIONELE ACCOMMODATIE VOOR SPORT EN EVENEMENTEN

In veel gemeenten, grote én kleine, verrijzen steeds weer accommodaties die onvoldoende multifunctioneel zijn en daardoor veel meer kosten dan dat ze opbrengen. Om toch rendabele exploitatie mogelijk te maken, worden deze projecten gekoppeld aan de bouw van horecagelegenheden, winkels, kantoren en woningen op het terrein van de accommodatie. Zulke functies kunnen op gespannen voet staan met bestemmingsplannen en met lokale sentimenten. Bovendien is meer dan eens forse overheidssteun noodzakelijk. Amphidion, een baanbrekende innovatie, biedt een oplossing voor deze problematiek.

Huis van de Sport

Momenteel wordt in Leiden gedebatteerd over het 'Huis van de Sport'. Het gaat om een ambitieus plan, waarbij een accommodatie wordt gerealiseerd die niet alleen aan de plaatselijke professionele basketbalclub (ZZ Leiden), maar ook aan diverse andere sportverenigingen huisvesting zou moeten bieden. Het gaat daarbij om drie voetbalverenigingen, een tafeltennisvereniging, een rugbyvereniging en een motorclub. Bovendien staat, ondanks de plannen in het nabij gelegen Alphen aan den Rijn, een ijshal op het verlanglijstje van de trekkers van dit project. Om het project mogelijk te maken, acht men de bouw van woningen, kantoren en scholen noodzakelijk. Intussen dreigen de Groenordhallen, de grootste evenementenhal in de gemeente, plaats te maken voor andere ontwikkelingen, zonder dat een gelijkwaardig alternatief voor handen is.

The Dutch Oval

In Alphen aan den Rijn bestaan al enkele jaren plannen voor een accommodatie van 10.000 m² die ruimte biedt aan een schaatsbaan van 400 m², twee kunstschaatsvelden, een ijshockeyveld en een shorttrackpiste. Ook hier kan niet worden volstaan met de bouw van aparte faciliteiten hiervoor. De exploitatie daarvan zou niet rendabel zijn. Er is daarom ook hier voorzien in de komst van winkels, waaronder een 'megasportstore', kantoren, vergaderruimten, horecagelegenheden, een bioscoop, een discotheek enzovoort. Alleen een gokautomatenhal kon niet op bijval van de gemeente rekenen, maar voor de rest werkt de gemeente mee, ook met het drukken van de grondprijzen. Een deel van de bestaande lokale middenstand voelt zich echter bedreigd en is in opstand gekomen tegen wat zij als broodroof beschouwen.

Voetbalstadions

In en rond de stadions van bijna alle grote professionele voetbalclubs is waarneembaar hoe de exploitatie daarvan afhankelijk is van de uitbating van functies die niets met voetbal te maken hebben. Bijna alle stadions zijn verwezenlijkt doordat daarin of daaromheen ruimte is geboden aan kantoren, winkels en horeca. De kantooruimten onder de tribunes van het MVV-stadion in Maastricht zijn ongetwijfeld bijzonder functioneel, maar er zijn betere locaties denkbaar voor kantoren. Het pas enkele jaren geleden in gebruik genomen DSB-stadion van AZ in Alkmaar is nu alweer te klein. Om de gewenste uitbreiding mogelijk te maken, wordt gedacht aan de ontwikkeling van 60.000 m² kantooruimte. In Zwolle overwoog men enkele jaren terug om de financiering van het stadion voor de plaatselijke FC te realiseren met de komst van een gigantische gokhal.

Problemen

Wat zijn nou eigenlijk de problemen met de bestaande accommodaties? Allereerst worden ze in veel gevallen niet vaak genoeg gebruikt. Voetbalstadions van tientallen miljoenen euro's, die maar eens in de week worden gebruikt voor een thuiswedstrijd, zijn geen uitzondering. Denk onder meer aan het stadion van ADO Den Haag. Ten tweede blijkt het in technische zin vaak ontzettend moeilijk om stadions of sport- en evenementenhallen voor iets anders te gebruiken dan voor het hoofdoel. Zo is de

Amsterdam Arena een nuttige en mooie voetbaltempel, maar wordt ondanks de vele investeringen nog steeds geklaagd over de geluidskwaliteit tijdens popconcerten. Een lage gebruiksfrequentie en een gebrek aan multifunctionaliteit zorgen ervoor dat accommodaties vaak onvoldoende renderen zonder allerlei noodzakelijke kunstgrepen, waaronder zelfs overheidssteun. Zelfs het als multifunctioneel stadion ontwikkelde Gelredome lukte het recentelijk niet om zonder financiële steun van de gemeente Arnhem te overleven.

Oplossing

De oplossing voor dit probleem is gelegen in het opvoeren van de gebruiksfrequentie en de multifunctionaliteit van accommodaties. Alleen daardoor is de exploitatie van stadions, sport- en evenementenhallen rendabel te maken zonder dat deze afhankelijk wordt gemaakt van oneigenlijke nevenfuncties. Het gaat daarbij bovenal om het snel en goedkoop kunnen verwisselen van de velden en/of vloeren. Innovatie moet hier uitkomst bieden. Amphidion is een gepatenteerde techniek die in dit opzicht voor een revolutie in de bouw en exploitatie van accommodaties en stadions kan zorgen.

Amphidion

Kern van dit nieuwe concept is dat drie of meer velden elk op een innovatief drijflichaam worden aangelegd in een vertakt bassin. Het stadion of de hal staat om een van de 'takken'. Zodra een veld moet worden verplaatst, wordt het bassin door middel van een pompinstallatie gevuld met een ondiepe laag oppervlaktewater. De velden gaan dan drijven. Met behulp van ingebouwde boegschroeven worden de velden vervolgens verplaatst.

Goedkoop en milieuvriendelijk

Vergeleken met bijvoorbeeld de techniek die in het Gelredome in Arnhem is gebruikt, is Amphidion relatief goedkoop. In het Gelredome wordt de bak met daarin het veld mechanisch verplaatst. De constructie van dit mechanisch verplaatsbare veld in Arnhem kostte destijds miljoenen euro's en zou nu duurder uitpakken. De kosten voor de bouw van het bassin, de installatie en de velden van Amphidion worden op tien procent daarvan geschat. Het dak van een accommodatie die met Amphidion-technologie is uitgerust, kan bovendien volledig gesloten zijn en relatief eenvoudig van constructie, met als gevolg een belangrijke kostenbesparing.

Ook de verplaatsingskosten pakken veel goedkoper uit. Het veld met beweegbare constructie van het Gelredome weegt duizenden tonnen. Het veld met drijflichaam van Amphidion weegt tientallen tonnen. Wanneer het veld van het Gelredome een jaar lang elke week zou worden verplaatst, zou dat meer dan één miljoen euro aan elektriciteit kosten. Met dezelfde verplaatsingsfrequentie zou Amphidion enkele tienduizenden euro's op jaarbasis kosten. Amphidion is, alleen al vanwege het lagere energieverbruik, dus ook milieuvriendelijker. Ook onderhoud- en personeelskosten zijn voordeliger.

De TU Delft heeft in het verleden al eens haalbaarheidsonderzoek gedaan naar drijvende verplaatsingssystemen voor velden, en was positief. Dat ligt ook wel voor de hand: we weten immers al eeuwenlang dat grote en zware dingen het best drijvend verplaatst kunnen worden!

Zeer rendabel

Naast het feit dat Amphidion 'goedkoper' is, is het ook winstgevender. De velden zijn namelijk zo snel en zo eenvoudig te verplaatsen dat het mogelijk is het stadion of de hal iedere dag voor een ander doel te gebruiken. Het nuttig effect is even simpel als verbluffend: het veld waar 's avonds een voetbalwedstrijd op is gespeeld kan 's nachts naar buiten worden 'gevoerd', en de beursvloer, die de dagen ervoor is opgebouwd, naar binnen. De volgende dag begint de overdekte beurs en ligt het veld in de zon bij te komen van de wedstrijd. Bovendien: de velden of vloeren die buiten liggen kunnen gewoon worden gebruikt en dus geëxploiteerd. Toepassing van Amphidion is dus winstgevend doordat de realisatiekosten laag zijn en de exploitatieopbrengsten hoog. Overheidssteun, kantoren en

winkels onder de tribunes en kunststukjes met bestemmingsplannen zijn daardoor niet langer noodzakelijk.

Ontwikkeling Amphidion

Op kleine schaal is Amphidion al met succes uitgetest. De besloten vennootschap die het patent op Amphidion exploiteert, is momenteel in gesprek met diverse potentiële partners over samenwerking. Dat moet allereerst leiden tot een representatieve schaalproef. In een volgend stadium moet samenwerking met marktpartijen leiden één of meer pilotprojecten en ten slotte de realisatie van een moderne generatie multifunctionele, rendabele en milieuvriendelijke stadions in binnen- en buitenland.

Meer informatie op www.amphidion.com